

«Мирас» университеті, педагогика және психология секторының отырысында қаралды және ұсынылды,
Хаттама №7, 24.02.2025 ж.

«БЕКІТЕМІН»

Педагогика және психология секторының БББ менеджері
Ешенкулова Д.Б.

« 24 » 02 2025 ж.

«ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЗЕРТТЕУ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕРІ: ҒЫЛЫМ ӘЛЕМІНЕ ҚАДАМ» байқауын өткізу

ЕРЕЖЕСІ

1.1. «Оқушылардың зерттеу құзыреттіліктері: Ғылым әлеміне қадам» байқауы оқушылардың гуманитарлық ғылымдар саласындағы зерттеу құзыреттіліктерін қалыптастыру және дамыту мақсатында ұйымдастырылды.

1.2. Байқау оқушыларды ғылыми-зерттеу қызметіне белсенді тартуға, оларға өз әлеуетін көрсетуге, гуманитарлық ғылымдар саласындағы шешімге шығармашылықпен қарауға мүмкіндік беруге бағытталған. Бұл сондай-ақ жастар үшін ғылыми іздеу, деректерді талдау, ұсыныстар әзірлеу және ғылыми жұмыстарын/ жобаларын дәлелді қорғау дағдыларын дамытуға тамаша мүмкіндік.

1.3. Байқаудың ұйымдастырушылары - Мирас университеті, педагогика және психология секторы.

II БАЙҚАУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

2.1. **Байқаудың басты мақсаты** - оқушылардың гуманитарлық ғылымдар саласындағы мәселелерді зерттеуге және шешуге ғылыми көзқарасын дамыту үшін жағдай жасау. Байқау оқушыларға өздерінің зерттеу қабілеттерін көрсетуге, ғылыми зерттеу процесін түсінуді қалыптастыруға және нәтижелерді аяқталған ғылыми жұмыс түрінде ұсынуға көмектеседі.

2.2. Байқаудың маңызды міндеттері:

- ❖ Ғылыми қызметке қатысу арқылы оқушылардың зерттеу дағдыларын дамыту.
- ❖ Гуманитарлық ғылымдарға қызығушылықты ынталандыру және әртүрлі пәндерді тереңдетіп оқыту.
- ❖ Зерттеу әдістері мен сыни ойлауды қолдана отырып, мәселелерді талдауға және шешуге ғылыми көзқарасты қалыптастыру.
- ❖ Ғылыми жұмыстардың нәтижелерін ұсыну және қорғау қабілетін дамыту, сондай-ақ көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.
- ❖ Мектеп оқушыларын ғылыми қызметті жалғастыруға және гуманитарлық ғылымдар саласында жаңа шешімдер іздеуге қолдау көрсету және ынталандыру.
- ❖ Шығармашылық пен ұжымдық жұмысты ынталандыра отырып, байқауға қатысушылар арасында тәжірибе мен білім алмасуға жәрдемдесу.

❖ 2.3. Байқау шеңберінде зерттеу міндеттерін шешуге инновациялық тәсіл, білім беру саласында жаңа әдістер мен технологияларды пайдалану, сондай-ақ білім беру практикасында қолдануға болатын практикалық шешімдер мен ұсынымдар беру белсенді түрде көтермеленетін болады.

III БАЙҚАУДЫҢ ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

3.1. Байқауға гуманитарлық ғылымдар саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарына қызығушылық танытатын білім беру мекемелерінің 7-11 сынып оқушылары қатыса алады. Байқау мектеп оқушыларына нақты мәселелермен жұмыс істеуді үйренуге, сыни ойлау мен ғылыми сауаттылықты дамытуға, сондай-ақ ғылыми ізденіс пен зерттеу негіздерімен танысуға мүмкіндік беруге бағытталған.

3.2. Әр қатысушы жеке жұмысты ұсынады.

3.3. Қатысушылар өздеріне жақын тақырыпты таңдай алады және жаңа идеялар мен шешімдерді ұсына алады, сонымен қатар таңдалған зерттеу саласындағы ағымдағы мәселелерді талдай алады. Жұмысқа / жобаға басты назар зерттеудің өзіндік көзқарасына, алынған нәтижелердің ғылыми және практикалық маңыздылығына аударылуы керек.

IV БАЙҚАУДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

4.1 Байқау екі кезеңде өткізіледі:

1) Бірінші кезең – 2025 жылғы 10 сәуірде өтетін сырттай іріктеу туры.

2) Екінші кезең - 2025 жылғы 16 сәуірде өтетін финал.

4.2 Сырттай іріктеу кезеңі:

- Іріктеу турына қатысу үшін оқушылар өздерінің зерттеу жұмыстарын/жобаларының алдын ала есептерін немесе презентацияларын ұсынуы тиіс. Презентация таңдалған тақырыптың өзектілігін сипаттауды, гипотезаны тұжырымдауды, зерттеу әдістерін және алдын ала талдау нәтижелерін қамтуы керек.

- Қатысушылар ұсынған жұмыстар алдын ала сараптамадан өтеді, оның барысында комиссия ұсынылған материалдардың сапасын, байқау тақырыбына сәйкестігін, жұмыстың әдіснамалық негізділігі мен ғылыми маңыздылығын бағалайды.

- Іріктеу комиссиясын бағалау нәтижелері негізінде барлық өтінімдерден үздік жұмыстар іріктеліп алынады, олар конкурстың негізгі турына қатысуға жіберіледі.

- Іріктеу кезеңіне ұсынылған барлық жұмыстар ұйымдастырушылардың электрондық поштасына eshenkulova.d@miras.edu.kz 2025 жылдың 10 сәуіріне дейін жіберілуі тиіс. Мәлімделген талаптарға сәйкес келмейтін немесе белгіленген мерзімнен кейін ұсынылған жұмыстар қаралмайды.

4.3 Финал кезеңі:

- Финал кезеңінде сараптамалық комиссия алдында зерттеу жұмыстарын/жобаларды қорғауды қамтиды. Іріктеу кезеңінен өткен қатысушылар өз жұмыстарының/жобаларының аяқталған нұсқаларын ұсынуы керек, олар жүргізілген зерттеулердің егжей-тегжейлі сипаттамасын, жиналған деректерді талдауды, қорытындылар мен ұсыныстарды қамтуы керек.

- Әр қатысушы өз жұмысын қорғау үшін презентация дайындайды. Презентация логикалық құрылымдалған болуы керек және келесі негізгі бөлімдерді қамтуы керек: кіріспе (зерттеудің өзектілігі мен мақсаттары), зерттеу әдістері, нәтижелері, қорытындылары, практикалық маңыздылығы және ұсыныстары.

- Қорғау барысында қатысушылар зерттелетін тақырыпты түсінуді, ғылыми талдауға және өз жұмысының нәтижелерін дәлелді баяндауға қабілеттілігін көрсетуі тиіс. Қорғау қазылар алқасы мүшелерінің сұрақтарына жауап бере отырып, ауызша сөйлеу форматында жүргізілетін болады.

- Әрбір қатысушыға жұмысты таныстыру үшін, сондай-ақ қазылар алқасының сұрақтарына жауап беру үшін белгілі бір уақыт беріледі. Қатысушылар өз жұмыстарын нақты және сенімді түрде көрсете алуы, оның әдістері мен нәтижелерін түсіндіруі маңызды.

V БАЙҚАУ ЖҰМЫСТАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1. Зерттеу жұмыстары теориялық, эксперименттік немесе шығармашылық негізде жүргізілуі керек. Жұмыс қазақ немесе орыс тілінде ұсынылады және 25 беттен аспауы тиіс. Беттерді нөмірлеу және өрістердің болуы міндетті болып табылады.

5.2 Зерттеу жұмысына басшының пікірі қоса беріледі, онда таңдалған тақырыптың маңыздылығы, автордың жеке үлесі, жұмыстың артықшылықтары мен кемшіліктері көрсетілуі керек. Бұрын басқа байқауларда ұсынылған жұмыстар қатысуға жіберілмейді. Плагиат фактілері, деректердің немесе нәтижелердің бұрмалануы анықталған кезде ұйымдастыру комитеті тиісті акт жасау арқылы жұмысты қатысудан тоқтатуға құқылы.

5.3. Жұмыстарды ресімдеуге қойылатын талаптар:

1. жұмыс мәтіні компьютерде басылуы керек (WORD, 14 қаріп, 1,5 интервал, сол жақтағы шегініс - 2 см) және құрамында:

- титул парағы;
- мазмұны;
- түйіндеме (аннотация) – жұмыстың негізгі ережелерінің қазақ немесе орыс тілдеріндегі қысқаша мазмұны (жұмыс қай тілде жазылғанына байланысты);
- кіріспе-жұмыстың өзектілігін көрсетеді және тақырыпты таңдауды, оның мақсаттары мен міндеттерін, жұмыс орнын негіздейді;
- негізгі бөлім: зерттеу материалдары мен әдістері; эксперименттік бөлім; жұмыс нәтижелері және оларды талқылау;

- әдебиеттерге шолу зерттеу мәселесі бойынша әдеби деректерге (отандық және шетелдік) қысқаша талдауды қамтиды;

- қорытынды (қорытындылар, ұсынымдар) ;
 - пайдаланылған әдебиеттер тізімі.
- 2) титул парағында көрсетіледі:

- жұмыс орындалған білім беру ұйымының толық атауы;
- жұмыс тақырыбы;
- секция;
- орындаушы (тегі, аты, сыныбы, мектебі, қаласы);
- жұмыс басшысы (Т. А. Ә., лауазымы);
- жұмысты бастаған жыл.

5.4. Байқауда зерттеу жұмысын немесе шығармашылық жобаны қорғау үшін қатысушылар көрнекі материалдар, сызбалар, суреттер немесе макеттер дайындауы керек.

5.5. **Талаптарды бұзу.** Осы талаптарға сәйкес келмейтін жұмыстар конкурсқа қатысуға жіберілмейді.

VI ЖҰМЫСТАРДЫ ТІРКЕУ ЖӘНЕ ЖІБЕРУ

6.1. Байқауға қатысу үшін **2025 жылғы 05 сәуірге** дейін байқаудың ресми платформасы арқылы мына сілтеме бойынша тіркеуден өту қажет: <https://forms.yandex.ru/u/67b4d1fe493639be10cb65fb/>

6.2. Тіркеуден өткен барлық қатысушылар өздерінің зерттеу жұмыстарын (есеп немесе презентация форматында) **2025 жылғы 10 сәуірге дейін** электрондық поштаға eshenkulova.d@miras.edu.kz ұсынуға міндетті.

6.3. Жұмыстар нақты құрылымды, пайдаланылған дереккөздерге сілтемелерді және графикалық материалдарды (егер бар болса) дұрыс ресімдеуді қоса алғанда, ғылыми стандарттарға сәйкес ресімделуге тиіс. Дизайнға немесе техникалық талаптарға сәйкес келмеу жұмыстың қабылданбауына әкелуі мүмкін.

VII БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙІ

7.1. Қатысушылардың жұмыстары конкурстың әр кезеңінде бағаланады. Іріктеу кезеңінде сараптама комиссиясы таңдалған тақырыптың ғылыми маңыздылығы мен өзектілігін, тұжырымдалған гипотезаның дұрыстығын, зерттеу әдістерін таңдаудың негізділігін және жұмысты пысықтаудың жалпы деңгейін бағалайды.

7.2. Финалда жұмыстар толығырақ бағаланады. Сараптама комиссиясы келесі критерийлерге назар аударады:

✚ Зерттеу тақырыбының ғылыми маңыздылығы және оның гуманитарлық білім беру саласындағы **өзектілігі**.

✚ Қойылған міндеттерді шешуге көзқарастың **өзіндік ерекшелігі**, инновациялық әдістер мен технологияларды қолдану мүмкіндігі.

✚ **Әдістемелік қатаңдық**: зерттеу әдістерінің мәлімделген гипотеза мен жұмыс мақсатына сәйкестігі, қолданылатын статистикалық және аналитикалық әдістердің дұрыстығы.

✚ **Жұмыстың практикалық маңыздылығы**: зерттеу нәтижелерін білім беру саласындағы нақты мәселелерді шешу үшін қаншалықты пайдалануға болады.

✚ **Жұмысты қорғау сапасы**, қатысушының өз нәтижелерін нақты және дәлелді түрде ұсыну, комиссия сұрақтарына жауап беру және өз көзқарасын қорғау қабілеті.

VIII ҚОРЫТЫНДЫЛАУ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ

8.1. Байқаудың финал нәтижелері бойынша жеңімпаздар дипломдармен марапатталады, сондай-ақ конкурсты ұйымдастырушылардан бағалы сыйлықтар алады.

8.2. Қорытынды нәтижеге қарамастан барлық қатысушылар конкурсқа қатысу туралы сертификаттар алады, олар білім беру бағдарламасы шеңберінде олардың зерттеу жетістіктерін растау үшін пайдаланылуы мүмкін.

8.3. Белгіленген мерзімнен кеш ұсынылған немесе ресімдеу талаптарына сәйкес келмейтін жұмыстар байқауға қатысуға жіберілмейді.

8.4. Байқауды ұйымдастырушылар байқау өткізу туралы ережеге, сондай-ақ қажет болған жағдайда конкурстың жекелеген кезеңдерін өткізу мерзімдерінде өзгерістер енгізу құқығын өзіне қалдырады.

IX Қаржыландыру

9.1. Іс-шараны қаржыландыру бекітілген сметаға сәйкес жүзеге асырылады.

9.2. Байқауға қатысушылар мен олардың басшыларының іс-сапар шығыстарын жіберуші Тарап көтереді.

КОНКУРСҚА ҚАТЫСУШЫЛАР ҮШІН БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

Конкурсқа қатысуға байланысты барлық мәселелер бойынша ұйымдастырушыларға хабарласуыңызды өтінеміз:

✚ **Ешенкулова Динара Бауыржановна**

Телефон: 8-702-444-17-08

✚ **Манабаева Салтанат Есимжанқызы**

Телефон: 8701-100-54-58